

Sisällys

Aluksi	11
Tarja Lappalaisen kiitokset.....	12
Martti Turtolan kiitokset.....	15
Johdanto	16
Tarja Lappalainen	
Muurmannin suomalaisten nousu ja tuho	21
Jäämeren rannoille nälkää pakoon	23
Nälkävuosi 1867	23
Muurmannin rantojen ensimmäiset suomalaiset.....	25
Piippo-äijästä Muurmannin suomalainen	27
Laiskat eivät pärjänneet	28
Krimin sota	29
Venäläisten kateus	31
Uusia kyliä	32
Valvovia virkamiehiä ja tutkimusmatkailijoita	34
Kirkkoherra Thauvónin suuri unelma	36
Kirkkorahat taskuun ja Amerikkaan	39
Tutkimusmatkailija Ervasti	41
Moni tuli Ruijasta	43
Puukolla kylkeen: laittomuudet riesana	44
Sairastupia harvassa	47
Ervasti viranomaisten hampaisiin.....	49
Kylän elämää	50
Muurmannin suomalaisten kirkonkirjat	55

Suomalaisten elintavat kiinnostavat.....	57
Uuran rikkaimmat	59
Oikukas ja vaarallinen Jäämeri	59
Pelastaja, kenraali-konsuli H. I. Pallinen.....	61
Myös venäläisiä uudisasukkaiksi.....	62
Meren raivo	63
Muunlaisia myrskyjä.....	65
Englantilaiset saapuvat	66
Vallankumous ulottui kaikkiin suomalaiskyliin	67
Pomorit.....	69
Paavali ja Ontippa.....	71
Antti Ritola.....	74
Pummangin kylä	76
Vuoreija – yksi kauppapaikoista	77
Sven Lokka	80
Äiti, Greta Sofia Törmänen	84
Benjami Yli-Lokka.....	87
Sisällissotaa pakoon.....	89
Kollektiivitalous ja kolhoosit.....	91
Kohtalokkaat vuodet.....	93
Isäni viedään	96
Tyynen kirje Vasilille	102
Benjamin Yli-Lokka vangitaan	106
Murmanskin vankilaan	108
Punaiset poliittiset johtajat.....	110
Evakkomatkalta jäi moni	112
Sven Lokka Gulagin vankileirille	115
Unto Kemppainen	123
Isä tuli rajan yli vuonna 1918:	124
Nälkää ei nähty	124
Kohtalokas koulumatka	127
Pelastus	130
Uuralaisten uudenvuodenyö 1938.....	130
Orvo Björninen, amerikansuomalainen Muurmannin rannikon asukas	136
Uuraan	138

Työne Mantere muistelee Uuraa ja uuralaisia	146
Semmi Viktorinpoika Nurmi	146
Koulumuistoni Uurasta	148
Saamelaisista	153
Äitini Matilda kertoi isästani Henriikki Heikkisestä	155
Isäpuoli	159
Verner ja Oiva	160
Akseli Pesonen	164
Oiva Mantere	166
Karjalassa vaikeaa	169
45. voitonpäivän aamuna	171
Verevä Hilma Uurasta	173
Mari Johanna Lotvolasta	178
Pekka ja Valpuri ja viisi kahvinpapua	180
Pitkä ja musta yö – kauhun vuodet 1937–1938	184
Tarton rauhansopimus	185
Bolshoi dom	186
Partisaani-isku Lokkaan	189
Historiallinen kohtaaminen	191
Parjaavia uutisia Sven Lokasta	192
Tapaamassa Nikolai Dmitrijenkoa	194
Osattiin sitä Norjassakin	199
KGB:n värväys- ja tiedustelutoiminnasta Venäjällä ja Suomessa 201	
Sven kyläpäällikkönä	202
Lähteet (Muurmannin suomalaisten nousu ja tuho)	205
Martti Turtola	
Arktista sotaa – Kuolan ja lähialueen sotahistoriaa vuosisatojen saatossa	211
Kiinnostus pohjoista kohtaan	218
Kuola nousee eurooppalaiseen tietoisuuteen	218
Taistelu pohjoisista alueista alkaa	223
Rajat hahmottuvat – saamelaiset maksajina	229
Kiinnostus Jäämeren rannikkoa kohtaan kasvaa	231
Meri ei jätä nälkäiseksi – Jäämeren rannikko ja nälkävuosien vaikutukset Suomessa	234

”Oolannin sota” ulottuu Kuolan rannoille ja Vienanmerelle	238
Suomalaisväestön kasvu ja venäläisten vastatoimet	242
Suuri sota ja sen jälkipyykki	245
Maailmansota ulottuu Jäämeren rannikolle	245
Vapaaehtoistoimintaa Petsamon valloittamiseksi	249
Muurmannin legioona ja brittiläiset joukot Kuolassa	256
Vuoden 1922 läskikapina Lapissa	265
Raja Lapissa ja Suomen ”merivoimat” Petsamossa	270
Kohti talvisotaa	274
Neuvostoliiton valloitus suunnitelmat, joukkojen keskitykset ja vakoilu	274
Suomen puolustus suunnitelmat Petsamon alueella	280
Talvisota alkaa	284
Tilanne sodan päättyessä	289
Jatkosodan pohjoinen rintama	293
Petsamo maailmanpolitiikassa	293
Suomen ja Saksan yhteistyön alku 1940–1941	296
Saksan suunnitelmat operaatioiksi Suomen pohjoisille alueilla ..	299
Neuvostoarmeijan sotasuunnitelmat ennen saksalaisten hyökkäystä	302
Suomen hyökkäyssuunnitelmat ja uusien rajojen kaavailut	304
Saksalais-suomalaiset operaatiot arktisella alueella sodan sytyttyä	
309	
Kuola tänään ja tulevaisuudessa	317
Kirjallisuus (Arktista sotaa)	322